

2016 ಕ.ತೀ.ವ. 1074

ಸನ್ಮಾನ್ಯ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿ ಶ್ರೀ ಎ.ವಿ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ

ಕೆ.ಬಿ. ಶಂಕರೇಗೌಡ -ವಿರುದ್ಧ- ಮಿಸ್ ಸುಷ್ಮ ಮತ್ತು ಇನ್ನೊಬ್ಬರು *

ಕೌಟುಂಬಿಕ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳ ಅಧಿನಿಯಮ, 19(4)ರ ಮೇರೆಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಲಾದ
ಆರ್.ಪಿ.ಎಫ್.ಸಿ.

ದಂಡ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಸಂಹಿತೆ, 1973ರ 125ನೇ ಪ್ರಕರಣ. ಸದ್ಯದ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಪಕ್ಷಕಾರರು
ಹಿಂದೂಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಅವರು ಜೀವನಾಂಶಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಡುವಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ
ಹಿಂದೂ ದತ್ತಕ ಮತ್ತು ಜೀವನಾಂಶ ಅಧಿನಿಯಮದ 20(ಎ)ನೇ ಪ್ರಕರಣದಿಂದ
ನಿರ್ದೇಶಿತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಸದರಿ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯತ್ತ ಗಮನಸೆಳೆದು, ಗೌರವಾನ್ವಿತ
ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಅವಿವಾಹಿತ ಮಗಳು ಪ್ರಾಪ್ತ ವಯಸ್ಸುಗಳಾಗುವವರೆಗೆ
ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಆದರೆ ಅವಳ ಮದುವೆಯಾಗುವವರೆಗೆ ಜೀವನಾಂಶಕ್ಕೆ ಅರ್ಹಳೆಂದು
ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದೆ.

ವಿಷಯದ ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಕೌಟುಂಬಿಕ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮಾನ್ಯ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು
ಪಕ್ಷಕಾರರ ಸ್ಥಾನಮಾನ ಅವರ ಆದಾಯ ಮತ್ತು ಅಗತ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ
ಮೌಖಿಕ ಹಾಗೂ ದಸ್ತಾವೇಜಿಯ ಸಾಕ್ಷ್ಯವನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿದ ನಂತರ ಎಲ್ಲಾ
ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿದ್ದು, 4000/- ರೂ.ಗಳನ್ನು ಪರಿಹಾರವಾಗಿ ನೀಡಿರುವುದು
ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಅಲ್ಲ, ದುಬಾರಿಯೂ ಅಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ, ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಕ್ಕೆ
ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಪುನರವಲೋಕನಾ ಅರ್ಜಿಯು ವಜಾ ಮಾಡಲು
ತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದೆಯೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟು ಸದರಿ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ವಿಲೆ ಗೊಳಿಸಿದೆ.

* ಆರ್.ಪಿ.ಎಫ್.ಸಿ. ಸಂಖ್ಯೆ 173/2012, ದಿನಾಂಕ 12ನೇ ಜನವರಿ 2015.

ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾದ ಮೊಕದ್ದಮೆಗಳು:

ಪ್ಯಾರಾದಲ್ಲಿ

1. (2002) 5 ಎಸ್‌ಸಿಸಿ 422
ಜಗದೀಶ್ ಜುಗ್ಗವತ್ -ವಿರುದ್ಧ-
ಮಂಜುಲತಾ ಮತ್ತು ಇತರರು (ಉಲ್ಲೇ) 4
2. ಎಐಆರ್ 1997 ಎಸ್‌ಸಿಸಿ 3280
ನೂರ್ ಸಬಾ ಖಟೂನ್ -ವಿರುದ್ಧ-
ಮೊಹಮದ್ ಖಾಸಿಂ (ಉಲ್ಲೇ) 4

ಅರ್ಜಿದಾರರ ಪರ : ಶ್ರೀ ಎ.ವಿ. ಗಂಗಾಧರಪ್ಪ, ವಕೀಲರು.

1 ಮತ್ತು 2ನೇ ಎದುರುದಾರರ ಪರ : ಶ್ರೀಮತಿ ಶೋಭಾ ಬಾವಿಕಟ್ಟಿ, ವಕೀಲರು.

ಆದೇಶ

ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿ ಶ್ರೀ ಎ.ವಿ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ :

ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಕೌಟುಂಬಿಕ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಪ್ರಧಾನ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು ಹೊರಡಿಸಿದ ದಿನಾಂಕ 31.10.2012ರ ಆದೇಶವನ್ನು, ಏಕಮಾತ್ರ ಅಪೀಲು ಪ್ರತಿವಾದಿಯಾದ ಶಂಕರೇಗೌಡ ಈ ಅರ್ಜಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಇಲ್ಲಿ 1ನೇ ಪ್ರತ್ಯರ್ಜಿದಾರರ ತಂದೆಯಾಗಿದ್ದಾರೆ ಹಾಗೂ ಕಾನೂನು ಸಮ್ಮತವಾಗಿ ಮದುವೆಯಾದ 2ನೇ ಪ್ರತ್ಯರ್ಜಿದಾರರ ಪತಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ.

2. ಕೌಟುಂಬಿಕ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮಾನ್ಯ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು ದಂಡ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಸಂಹಿತೆಯ 125ನೇ ಪ್ರಕರಣದಡಿ, ಇಲ್ಲಿನ ಪ್ರತ್ಯರ್ಜಿದಾರರು ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಅರ್ಜಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ದಿನಾಂಕ 31.10.2012ರ ಆದೇಶದಲ್ಲಿರುವಂತೆ, 2ನೇ ಪ್ರತ್ಯರ್ಜಿದಾರಳಿಗೆ ಅರ್ಜಿ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಅವಳು ಮದುವೆಯಾಗುವವರೆಗೆ

ಜೀವನಾಂಶವಾಗಿ 4,000/- ರೂ.ಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಆದೇಶದ ಪುನರವಲೋಕನಾ ಅರ್ಜಿಯಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಿಸಲಾದಂತೆ ವಿವಿಧ ಆಧಾರಗಳ ಮೇಲೆ ಈ ಅರ್ಜಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನಿಸಲಾಗಿದೆ.

3. ಮಾನ್ಯ ವಕೀಲರಾದ ಶ್ರೀ ಎ.ವಿ. ಗಂಗಾಧರಪ್ಪನವರು ದಂಡ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಸಂಹಿತೆಯ 125ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಸ್ಪಷ್ಟ ಓದಿನ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ, ಅವಿವಾಹಿತ ಮಗಳು ತಾನು ಪ್ರಾಪ್ತ ವಯಸ್ಸುಗಳಾಗುವವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಜೀವನಾಂಶಕ್ಕೆ ಅರ್ಹಳಾಗುತ್ತಾಳೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಪ್ತ ವಯಸ್ಸುಗಳಾದ ನಂತರ ಅವಳಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಜೀವನಾಂಶವನ್ನು ಪಾವತಿಸುವಂತಿಲ್ಲವೆಂದು ಭಾವಾವೇಶದಿಂದ ವಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ.

4. ಪ್ರತ್ಯರ್ಜಿದಾರಳಾದ ಪತ್ನಿಯ ಪರ ಹಾಜರಾದ ಮಾನ್ಯ ವಕೀಲರು **ಜಗದೀಶ್ ಜುಗ್ಗವತ್ -ವಿರುದ್ಧ- ಮಂಜುಲತಾ ಮತ್ತು ಇತರರು** ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾದ ತೀರ್ಮಾನ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. **ನೂರ್ ಸಬಾ ಬಟೂನ್ - ವಿರುದ್ಧ- ಮೊಹಮದ್ ಖಾಸಿಂ²**, ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾದ ಈ ಹಿಂದಿನ ತೀರ್ಮಾನ ಉಲ್ಲೇಖಿಸುತ್ತಾ, **ಜಗದೀಶ್ ಜುಗ್ಗವತ್** ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮೂವರು ಗೌರವಾನ್ವಿತ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರುಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ನ್ಯಾಯಪೀಠವು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಈ ಮುಂದಿನಂತೆ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದೆ:

“ದಂಡ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಸಂಹಿತೆ, 1973 - ಪ್ರಕರಣ 125 -
125ನೇ ಪ್ರಕರಣವು ತಂದೆ ತಾಯಿಗೆ ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನು
ಪ್ರಾಪ್ತವಯಸ್ಸರಾದ ನಂತರವೂ ಪೋಷಿಸಬೇಕೆಂಬ
ಹೊಣೆಯನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿರುವುದಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ತಂದೆ
ತಾಯಿಯಿಂದ ಜೀವನಾಂಶ ಪಡೆಯಲು ಅಪ್ರಾಪ್ತ ಬಾಲಕಿಯ
ಹಕ್ಕು ಅವಳು ಪ್ರಾಪ್ತ ವಯಸ್ಸುಗಳಾದ ನಂತರ ಅವಳ

1. (2002) 5 ಎಸ್‌ಸಿ 422

2. ಎಐಆರ್ 1997 ಎಸ್‌ಸಿ 3280

ಮದುವೆಯವರೆಗೂ ಹಿಂದೂ ದತ್ತಕ ಮತ್ತು ಜೀವನಾಂಶ ಅಧಿನಿಯಮದ 20(3)ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯತೆ ಪಡೆದಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಿರ್ಣಯಿಸಲಾದ ಎರಡು ಉಪಬಂಧಗಳ ಸಂಯೋಜಿತ ಓದಿನಿಂದ, ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಕೌಟುಂಬಿಕ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಆದೇಶವನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯುವಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಥವಾಗಿದ್ದು, ಅದರಿಂದ ಇದು ವ್ಯವಹರಣೆಗಳ ಬಾಹುಳ್ಯವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುತ್ತದೆಯೆಂದು ಇಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಪಕ್ಷಕಾರಳು ಹಿಂದೂ ದತ್ತಕಗಳು ಮತ್ತು ಜೀವನಾಂಶ ಅಧಿನಿಯಮ 1956ರ 20(3)ನೇ ಪ್ರಕರಣದಡಿ ಮುಂದಿನ ಜೀವನಾಂಶಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತೊಂದು ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸುವ ಒತ್ತಡಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ 125ನೇ ಪ್ರಕರಣದಡಿ ಮಗಳಿಗೆ ಅವಳು ಪ್ರಾಪ್ತ ವಯಸ್ಸುಳಾದ ನಂತರವೂ ಅವಳ ಮದುವೆಯವರೆಗೆ ಜೀವನಾಂಶವನ್ನು ಅನುದಾನಿಸಿದೆ”.

ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮೂವರು ಸನ್ಮಾನ್ಯ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು ಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ನ್ಯಾಯಪೀಠವು ನೀಡಿದ ಸದರಿ ತೀರ್ಮಾನವು ಭಾರತ ಸಂವಿಧಾನದ ಅನುಚ್ಛೇದ 141ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಬದ್ಧಗೊಳಿಸುವ ಪೂರ್ವ ನಿದರ್ಶನವಾಗಿದೆ.

5. ಸದ್ಯದ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಪಕ್ಷಕಾರರು ಹಿಂದೂಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಅವರು ಜೀವನಾಂಶಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಡುವಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹಿಂದೂ ದತ್ತಕ ಮತ್ತು ಜೀವನಾಂಶ ಅಧಿನಿಯಮದ 20(ಎ)ನೇ ಪ್ರಕರಣದಿಂದ ನಿರ್ದೇಶಿತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಸದರಿ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯತ್ತ ಗಮನಸೆಳೆದು, ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಅವಿವಾಹಿತ ಮಗಳು ಪ್ರಾಪ್ತ ವಯಸ್ಸುಳಾಗುವವರೆಗೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಆದರೆ ಅವಳ ಮದುವೆಯಾಗುವವರೆಗೆ ಜೀವನಾಂಶಕ್ಕೆ ಅರ್ಹಳೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದೆ. ವಿಷಯದ ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಕೌಟುಂಬಿಕ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮಾನ್ಯ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು ಪಕ್ಷಕಾರರ ಸ್ಥಾನಮಾನ,

ಅವರ ಆದಾಯ ಮತ್ತು ಅಗತ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ, ಮೌಖಿಕ ಹಾಗೂ ದಸ್ತಾವೇಜಿಯ ಸಾಕ್ಷ್ಯವನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿದ ನಂತರ ಎಲ್ಲಾ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿದ್ದು, 4000/- ರೂ.ಗಳನ್ನು ಪರಿಹಾರವಾಗಿ ನೀಡಿರುವುದು ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಅಲ್ಲ, ದುಬಾರಿಯೂ ಅಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ, ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಪುನರವಲೋಕನಾ ಅರ್ಜಿಯು ವಜಾ ಮಾಡಲು ತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದೆ.

6. ಫಲಿತಾಂಶವಾಗಿ ನಾನು ಈ ಮುಂದಿನ ಆದೇಶವನ್ನು ನೀಡುತ್ತೇನೆ.

ಆದೇಶ

ಪುನರವಲೋಕನಾ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರತ್ಯರ್ಜಿದಾರರ ಪರ ಮಾನ್ಯ ವಕೀಲರಿಂದ ನಿವೇದಿಸಲಾದಂತೆ, ಜೀವನಾಂಶದ ಯಾವುದೇ ಬಾಕಿಯನ್ನು ಪಾವತಿಸಬೇಕೆಂದು ಅಥವಾ ಠೇವಣಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕಂಡು ಬಂದಲ್ಲಿ, ಅದನ್ನು ವಸೂಲಿ ಮಾಡಲು ಹಾಗೂ ಅವಿವಾಹಿತ ಮಗಳಿಗೆ ಪಾವತಿಸಲು ಒತ್ತಾಯದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು, ಕೌಟುಂಬಿಕ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮಾನ್ಯ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಯಾವುದೇ ಅಡಚಣೆಯಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಐ.ಎ.1/14 ಪರ್ಯಾಲೋಚನೆಗೆ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ತದನುಸಾರವಾಗಿ ಅದನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಲಾಗಿದೆ.